

Rapport

Datum: 12 juni 2006

Rapportnummer: 2006/208

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst/Randmeren geen uitspraak heeft gedaan op zijn bezwaarschrift van 30 juni 2005 tegen de heffingsrente die is vermeld op de voorlopige aanslag inkomstenbelasting 2004 van 24 juni 2005, maar hem in plaats daarvan heeft aangeraden opnieuw bezwaar te maken tegen de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004. Verzoeker wijst erop dat op het biljet van de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004 geen beschikking inzake de heffingsrente is opgenomen en dat op die aanslag uitsluitend de bij voorlopige aanslag geheven inkomstenbelasting wordt verrekend. Verzoeker verbindt daaraan de conclusie dat het aanslagbiljet van de definitieve aanslag 2004 niet de gelegenheid biedt bezwaar te maken tegen de heffingsrente die is vermeld op het biljet van de voorlopige aanslag.

Beoordeling

I. Bevindingen

Algemeen

1. Met dagtekening 24 juni 2005 ontving verzoeker een (nadere) voorlopige aanslag inkomstenbelasting 2004. De voorlopige aanslag vermeldde een bedrag van eerder opgelegde voorlopige aanslagen over 2004 van € 1.176 en een op de betrokken voorlopige aanslag te betalen bedrag van € 336. Op het aanslagbiljet werd tevens een bedrag aan heffingsrente vermeld van € 8, waardoor het totaal te betalen bedrag € 344 bedroeg. De voorlopige aanslag was opgelegd naar aanleiding van de door verzoeker ingediende aangifte over het jaar 2004.
2. Op 30 juni 2005 tekende verzoeker schriftelijk bezwaar aan tegen de in rekening gebrachte heffingsrente.
3. In een brief van 28 juli 2005 schreef de Belastingdienst/Randmeren/kantoor Apeldoorn (hierna: de Belastingdienst) verzoeker, te hebben afgezien van een beoordeling van zijn bezwaar. De Belastingdienst schreef voorts het volgende:

“...Alhoewel het (technisch) wel mogelijk (is) een voorlopige aanslag te verlagen met een bedrag van € 8, wordt een dergelijke vermindering bij de definitieve vaststelling teniet gedaan. Ik stel dan ook voor dat u bezwaar aantekent na definitieve vaststelling van de aanslag IB/PVV 2004...”
4. In een brief van 27 oktober 2005 aan verzoeker bevestigde de Belastingdienst een met verzoeker overeengekomen kostenvergoeding. Voorts schreef de Belastingdienst:

“...Het bezwaar met betrekking tot de heffingsrente zal door u eerst na de definitieve vaststelling aan de orde gesteld worden...”

5. Op 3 september 2005 zond de Belastingdienst verzoeker een betalingsherinnering voor een openstaand bedrag van € 8 op de voorlopige aanslag 2004.

In reactie daarop zond verzoeker op 5 september 2005 een afschrift van het eerder ingediende bezwaarschrift.

6. Op 16 november 2005 wendde verzoeker zich met een klacht tot de Nationale ombudsman. Omdat nog niet was voldaan aan het kenbaarheidsvereiste zoals opgenomen in artikel 9:20 Algemene wet bestuursrecht werd verzoekers klacht ter behandeling voorgelegd aan de Belastingdienst/Randmeren. Verzoeker klaagde erover dat geen uitspraak werd gedaan op zijn bezwaarschrift van 30 juni 2005. Hij stelde dat hij dientengevolge werd belemmerd in een gang naar de rechter.

7. Met dagtekening 22 december 2005 ontving verzoeker de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004. Met de definitieve aanslag werd een bedrag aan opgelegde voorlopige aanslagen verrekend van € 1.176 plus € 336 ofwel € 1.512.

Op de definitieve aanslag werd geen heffingsrente in rekening gebracht, noch werd de op de voorlopige aanslag in rekening gebrachte heffingsrente vermeld.

8. In een intern memo van 5 januari 2006 van de Belastingdienst is het volgende opgenomen:

“...In de brief van de inspecteur van 27 oktober 2005 is de overeenkomst (inzake de kostenvergoeding; No.) verwoord en aangegeven dat belanghebbende het bezwaar tegen de heffingsrente aan de orde zal stellen na definitieve vaststelling van de aanslag”...

9. De Belastingdienst reageerde in een brief van 17 januari 2006 op verzoekers klacht van 16 november 2005. De Belastingdienst stelde vast dat verzoeker gedurende zes weken na de dagtekening van de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004 bezwaar kon maken tegen de heffingsrente. Van een belemmering in de rechtsgang was volgens de Belastingdienst dan ook geen sprake. De Belastingdienst achtte verzoekers klacht ongegrond.

Ten aanzien van verzoekers klacht

10. Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst geen uitspraak heeft gedaan op zijn bezwaarschrift tegen de heffingsrente die is vermeld op de voorlopige aanslag inkomstenbelasting 2004. Hij acht het misleidend dat de Belastingdienst hem heeft gewezen op de mogelijkheid om zijn bewaar tegen de heffingsrente kenbaar te maken in een bezwaarschrift tegen de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004. Hij wijst er

daarbij op dat op de definitieve aanslag inkomstenbelasting 2004 geen heffingsrente is vermeld.

11. De Belastingdienst/Randmeren heeft gereageerd op de klacht met een brief van 6 maart 2006 aan de Nationale ombudsman. De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat van een belemmering in de rechtsgang geen sprake is. De Belastingdienst acht pleitbaar dat geen uitspraak is gedaan op het bezwaarschrift tegen de (nadere) voorlopige aanslag en merkt op dat voor deze handelwijze is gekozen ook om de gang van zaken voor verzoeker overzichtelijk te houden. De Belastingdienst erkent dat op het biljet van de definitieve aanslag geen heffingsrente is vermeld, maar wijst erop dat de voorlopige aanslag met de definitieve aanslag is verrekend en daarmee element van de definitieve aanslag is geworden waartegen bezwaar kan worden gemaakt.

II. Beoordeling

12. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

Dit impliceert dat een bestuursorgaan eraan meewerkt dat een belanghebbende een geschil kan voorleggen aan de bestuursrechter in gevallen waarin de wet in die mogelijkheid voorziet.

13. Ingevolge het bepaalde in artikel 30j Algemene wet inzake rijksbelastingen (Awr; zie Achtergrond) wordt heffingsrente vastgesteld bij voor bezwaar vatbare beschikking en wordt het bedrag van de heffingsrente op het aanslagbiljet afzonderlijk vermeld. Hieruit volgt dat de beschikking inzake de heffingsrente moet worden onderscheiden van de voorlopige aanslag en dat het bedrag van de heffingsrente geen deel uitmaakt van de bij de (voorlopige) aanslag geheven belasting.

14. Ingevolge het bepaalde in artikel 15 Awr (zie Achtergrond) wordt een voorlopige aanslag verrekend met de definitieve aanslag. Nu, zoals hiervoor onder 13. is overwogen, de beschikking inzake de heffingsrente, ook al is deze afgedrukt op het biljet van de aanslag, daarvan moet worden onderscheiden, impliceert het bepaalde in artikel 15 Awr dat de heffingsrente niet met de definitieve aanslag wordt verrekend.

In overeenstemming hiermee is met de definitieve aanslag van 22 december 2005 van verzoeker verrekend de bij voorlopige aanslag geheven belasting ten bedrage van € 1.512 en niet het bedrag van de heffingsrente ad € 8. Laatstgenoemd bedrag komt ingevolge het systeem van de wet niet voor verrekening met de definitieve aanslag in aanmerking.

15. Nu de bij voorlopige aanslag geheven belasting volledig en juist met de definitieve aanslag is verrekend en de op het biljet van de voorlopige aanslag vermelde heffingsrente terecht buiten de verrekening is gelaten, kan niet worden gezegd dat de definitieve aanslag op dit punt onjuist is. Niet valt dan ook in te zien op welke grond verzoeker zijn bezwaar

tegen de beschikking inzake de heffingsrente zoals vermeld op het biljet van de voorlopige aanslag met kans op succes naar voren zou kunnen brengen in een bezwaarschrift tegen de definitieve aanslag.

In zoverre leidt de handelwijze van de Belastingdienst die eruit bestond dat geen uitspraak werd gedaan op het bezwaarschrift tegen de beschikking inzake de heffingsrente en dat verzoeker werd geadviseerd zijn bezwaar tegen de heffingsrente in te brengen in een bezwaarschrift tegen de definitieve aanslag, daadwerkelijk tot een belemmering voor verzoeker in zijn rechtsgang. De onderzochte gedraging is derhalve niet behoorlijk.

16. Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat de wet, behoudens intrekking van het bezwaarschrift door de belanghebbende, niet de bevoegdheid kent om op enig bezwaarschrift dat is ingediend op grond van een daartoe in de belastingwet opgenomen mogelijkheid en dat voldoet aan de daarvoor gestelde formele vereisten, geen uitspraak te doen.

Slotbeschouwing

Op zich rechtvaardigt een geschil over rechtsmiddelen tegen een heffingsrente van € 8 niet een onderzoek als hier aan de orde. Waar het in deze zaak om gaat - het al dan niet hebben van een mogelijkheid van bezwaar en beroep - staat echter los van de hoogte van het bedrag waarom het gaat. De minister van Financiën dient te waarborgen dat een belastingplichtige niet afgehouden wordt van zijn mogelijkheid van bezwaar en beroep.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Randmeren is gegrond wegens schending van het vereiste van fair play.

AANBEVELING

De minister van Financiën wordt in overweging gegeven te bevorderen dat de Belastingdienst/Randmeren alsnog uitspraak doet op het bezwaarschrift van verzoeker tegen de beschikking van 24 juni 2005 inzake de heffingsrente.

Onderzoek

Op 20 januari 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A te Apeldoorn, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Randmeren. Verzoeker had zich al eerder, met een op 16 november 2005 per e-mail verzonden bericht, gewend tot de Nationale ombudsman. Nadat verzoeker dit bericht in een brief van 18 november 2005 met bijlagen had aangevuld, werd verzoekers klacht in verband met het kenbaarheidsvereiste zoals opgenomen in artikel 9:20 Algemene wet bestuursrecht,

doorgezonden naar de Belastingdienst.

Nadat verzoeker zich opnieuw had gewend tot de Nationale ombudsman, werd naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Randmeren verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van de Belastingdienst gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

INFORMATIEOVERZICHT

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het e-mailbericht van 16 november 2005 van verzoeker aan de Nationale ombudsman.
2. De brief met bijlagen van verzoeker van 18 november 2005.
3. Het verzoekschrift met bijlagen van 19 januari 2006 aan de Nationale ombudsman.
4. De reactie van 6 maart 2006 van de Belastingdienst/Randmeren op de klacht.

Achtergrond

Algemene wet inzake rijksbelastingen (wet van 2 juli 1959, Stb. 301)

Artikel 15

“De voorlopige aanslagen en de in de belastingwet aangewezen voorheffingen worden verrekend met de aanslag, dan wel - voor zoveel nodig - bij een door de inspecteur te nemen voor bezwaar vatbare beschikking.”

Artikel 30j

“1. De inspecteur stelt het bedrag van de heffingsrente vast bij voor bezwaar vatbare beschikking. Met betrekking tot deze beschikking zijn de bepalingen in de belastingwet die gelden voor de belastingaanslag ter zake waarvan heffingsrente wordt berekend, van overeenkomstige toepassing.

2. Het bedrag van de heffingsrente wordt op het aanslagbiljet of op het afschrift van de uitspraak of bij de bekendmaking afzonderlijk vermeld. Ingeval de eerste volzin geen

toepassing vindt, blijkt het bedrag van de heffingsrente uit het afschrift van de beschikking.

3. Met betrekking tot de revisierente bedoeld in artikel 30i zijn het eerste en tweede lid van overeenkomstige toepassing.”